

Література:

1. Аронов В.Р. Теоритические концепции зарубежного дизайна. – Б.:ВНИИТЭ.1992.-122с.
2. Иконников А.В. Архитектура XX века. Утопии и реальность. Том 2. – М.:Прогресс-Традиция, 2002. – 672с.
3. Мачульский, Г.К. Мисс ван дер Роэ. Г.К.мачульский. – М.: Стройиздат, 1969-256с.
4. <http://adestudio.biz/>
5. <http://arch-grafika.ru/>
6. <http://www.society-of-designers.ru>
7. <http://design-history.ru>
- 10.<http://bse.sci-lib.com>
11. <http://slon1slon.livejournal.com>

Анотація

В статті розглянутий закордонний досвід створення функціонально-планувальної структури навчальних закладів архітектурно-художньої освіти в 20 столітті.

Ключові слова: функціонально-планувальна структура, конструкція, проектування, концепція.

Abstract

This paper considers international experience creating functional-planning structure of educational institutions architectural and art education in the 20th century.

Key words: functional planning structure, construction, design, concept.

УДК 798

Л. В. Карпова

аспірант ВАТ КиївЗНДІЕП

СУЧАСНА ПОЛІТИКА ФОРМУВАННЯ БУДИНКІВ ДЛЯ МАССОВОГО БУДІВНИЦТВА

Анотація: визначений стан сучасних умов в країні для проектування житла масового будівництва та проаналізовані основні аспекти доцільності проектування та будівництва житла середньої поверховості.

Ключові слова: типологія міського житла, середньоповерховий житловий будинок, сучасні економічні вимоги, демографічний склад населення, функціональні зони, містобудівні і об'ємно - просторові чинники.

Соціально-економічні умови нашої країни, що змінилися, привели до корінної зміни проблеми житлового будівництва, яка нині втратила велику частину державного контролю. Абсолютно змінилася і типологія міського житла.

Пішли в минуле як типове проектування, так і типове будівництво силікатних багатопверхових будинків. Пройшов бум котеджних житлових будинків, які на зорі перебудови представляли найпоширеніший тип житлового будівництва. Настав час середньопверхового житлового будинку, який є провідним типом житлового будинку у великій сучасній урбанізованій системі.

Існують три групи чинників, що впливають на процес проектування. Це соціальні, містобудівні і об'ємно - просторові чинники.

На новому етапі проектування важливим є визначення специфіки типології житлового будівництва. У зв'язку з дорожчанням вартості комунікацій стало менш рентабельним зведення індивідуальних житлових будинків (котеджів) на периферії, акцент будівництва змістився у бік секційного типу житлових будинків з новим набором і підвищеними вимогами до якості житла, які розміщуються в центральних районах, ущільнюючі забудову і використовуючи існуючу

За планувальною структурою житлові будинки підрозділяються на декілька видів: секційні, коридорні, галерейні. З цих трьох видів можливі різні компонувальні варіанти: коридорно-секційні, галерейно-секційні і інші. За місцем розташування в плані будівлі секції можуть бути підрозділені на рядові, поворотні і торцеві.

Секційні будинки внаслідок широких можливостей забезпечення простих конструктивних схем високої мобільності, можливості застосування уніфікації елементів залишаються найбільш поширеними в умовах міського будівництва. При дотриманні певної специфіки, середньопверхові житлові будинки можуть успішно застосовуватися і для сільської місцевості.

Збільшення числа квартир на поповерховому майданчику знижує вартість секції і одночасно знижує міру її зручності. Для муніципального будинку, тобто для будинку, що будується на державні кошти, недоцільно використати трьох-, чотирьохквартирні секції з обмеженою орієнтацією. А для так званого елітного житлового будинку, де немає обмежень в засобах, а є підвищені вимоги до комфорту, краще використати двоквартирні секції. [4, с. 10-12].

Для збільшення поверховості на один поверх в секційних будинках на останньому поверсі можуть бути застосовані дворівневі, так звані дуплексні квартири. Таким чином, будинок без ліфта може мати, до шести поверхів, включаючи дуплексні квартири верхніх поверхів. Робити дуплекси на інших

поверхах, окрім останнього, не має сенсу, оскільки вертикальна комунікація секції - сходи працюють вхолосту.

Для поліпшення інсоляції, розширення можливостей просторового рішення, рядові секції можуть мати зрушення по відношенню один до одного, як в плані, так і в розрізі, що створює додаткові можливості створення експлуатаційних кривель, перепадів рівнів, особливо з використанням рельєфу.

Широко використовувані у багатоповерховому будівництві односекційні або "точкові" будинки при забудові середньої поверховості можуть бути використані в окремих випадках. До таких відноситься неординарність об'ємно-просторового рішення будинку, обумовлена особливостями містобудівної ситуації або незвичністю конструктивного рішення. У цих випадках односекційний будинок-акцент може мати право на існування.

Сучасні економічні вимоги, система продажу житла наближаються до європейської, в проектування середньоповерхових житлових будинків внесли певні зміни. Призначення будинку стає адресним, конкретним, під певного замовника, який формулює свої вимоги.

До кінця ХХ століття в проектуванні житла враховувався демографічний склад населення, в технічне завдання закладалися усереднені показники чисельності сімей. У поточних умовах приведені дані можуть бути придатні для проектування гак званих муніципальних будинків, визначення яких буде дано нижче. Отже, середній демографічний склад населення :

- самотні 3%;
- сім'ї з двох чоловік 12%;
- сім'ї з трьох чоловік 22%;
- сім'ї з чотирьох чоловік 29%;
- сім'ї з п'яти чоловік 18%;
- сім'ї з шести чоловік і більше 16%.

У житлових будинках коридорного і галерейного типів значно збільшується число квартир, що доводяться на одну сходову клітину. що має велике значення для зниження вартості будівництва і експлуатаційних витрат. Але коридорні будинки мають ті ж недоліки, що і багатоквартирні - недостатня ізоляваність квартир, одностороння їх орієнтація і відсутність наскрізного провітрювання.

Компонувальні варіанти будинків виникають при прагненні понизити вартість будівництва, поліпшити економічні показники і отримати квартири з досить високими санітарно-гігієнічними якостями.

Коридор (чи галерея), що сполучає декілька секцій, може обслуговувати два або три поверхи, в цьому випадку квартири вирішуються п двох рівнях, і будинок стає коридорно-секційним або галерейно-секційним. Можливе

застосування "перехресного" планування, при якому приміщення денного перебування орієнтуються на одну сторону, а спальні, розташовані в іншому рівні (вище або нижче коридору), орієнтуються в дві протилежні сторони горизонту.

Особливо цікаве застосування комбінованого типу будинків при використанні рельєфу. З організацією входу в середині вертикального розрізу будинку можна забезпечити восьмиповерховий безліфтовий будинок з підйомом і спуском на 4 поверхи.

В житловому будівництві, як ні в яких інших типологічних об'єктах, яскраво відбиваються соціальні основи суспільства, що ведуть пріоритети держави.

Основні вимоги на проектування масових житлових будинків і квартир зафіксовані в "Будівельних нормах і правилах", які регулярно коригуються (СниП 2.08.85, СииП 2.08.89 та ін.). Основними критеріями при визначенні розміру квартири або удома являлося число членів сім'ї і нормована площа па однієї людини.

Параметри сучасних муніципальних (чи соціальних) житлових будинків значною мірою співпадають з габаритами "мінімальних" будинків, які проектувалися за кордоном ще в 20-і роки В. Гропиусом, П. Аудом, Л. Корбюзье. Навіть термін "будинок-мінімум" був введений Ле Корбюзье стосовно серії будинків для робітників і ремісників.

Елітне житло зводиться стовідсотково на засоби замовників, відрізняється особливо високими вимогами до планувальної і об'ємно-просторової організації як квартир, так і усього будинку в цілому, до складу прибудинкової території, обробки екстер'єру і інтер'єрів. В цьому випадку в житловий будинок середньої поверховості може бути введений ліфт.

У елітних житлових будинках, як правило, проектуються великі по площі квартири з двох - шести кімнат. Починаючи з трикімнатної квартири, обов'язкова організація другого санвузла.

Головне протиріччя, з яким стикається проектувальник при проектуванні житлового будинку, полягає в дотриманні балансу між комфортністю і економічністю будинку. Важливим показником комфортності або економічності квартири є показник К, який виражає відношення житлової площі квартири до загальної.

Вимоги до організації квартири визначаються багатьма чинниками. У загальному плані типологію будинку визначає набір і площі приміщень. В порівнянні з недавнім періодом проектування; зараз ці вимоги можуть бути індивідуалізовані у зв'язку з тим, що проектована квартира часто знає свого

замовника, тому може бути максимально пристосована для конкретної сім'ї. Розрізняються вимоги до організації міської і сільської квартири.

Існують загальні вимоги, які можуть бути сформульовані таким чином. Квартира підрозділяється на функціональні зони, залежно від побутових процесів, що протікають в них. Незділення житлового простору на зони, в яких відбуваються схожі побутові процеси, існувало в усіх традиційних будинках з прадавніх часів. Цей прийом дістав назву функціонального зонування. У масових типах будинків зазвичай використовується двочасне зонування на зону загальносімейного користування (колективне дозвілля, прийом гостей, живлення, загальні господарські процеси) і зону індивідуального користування (особиста гігієна, сон, індивідуальні заняття). [3, с. 21-178].

Важливою вимогою до сучасного житла є унеможливлення проектування прохідних кімнат.

Далі будуть приведені таблиці порівняльного складу приміщень будинків періоду масового типового будівництва (70-і - 90-і роки ХХ століття) і теперішнього часу.

Таблиця 1. Орієнтовний склад і площі приміщень елітного жилого будинку середньої поверховості.

№	Орієнтовні площі	2-х	3-х	4-х	5-ти	6-ти
1	Загальна кімната	22,0	28,0	35,0	40,0	45,0
2	Кухня	10,0	15,0	10,0	10,0	12,0
3	Столова	-	-	10,0	15,0	18,0
4	Головна спальня	15,0	18,0	20,0-25,0	20,0-25,0	20,0-25,0
5	Спальні на одну людину	-	15,0	15,0	15,0	15,0
6	Спальня на двох чоловік	-	-	20,0	20,0	20,0
7	Хол, передпокій	6,0	10,0-12,0	15,0	18,0	20,0
8	Ванни	4,0-6,0	6,0-8,0	10,0	12,0	15,0

З приведених вище таблиць наочно видно, як істотно змінилися вимоги до площі і складу квартир на прикладі елітних будинків. Розрахункова площа житлових приміщень квартири приймається з розрахунку не менше 18 кв. м на людину.

Не менш важливим, чим задоволення функціонально-планувальних вимог, являється вимога архітектурно-естетичної повноцінності житла. Як

вказує нам тріада Вітрувія, естетична досконалість може бути досягнута тільки в гармонійній єдності з утилітарною і конструктивною частиною. Чистота архітектурної форми, логіка конструктивного рішення завжди проектується на зовнішній вигляд будівлі, і в цьому випадку не потрібно застосування яких-небудь засобів "прикраси" у вигляді накладних деталей, хитрощі в поданні. [3, с. 2-6]

Естетика архітектури житла, як ніякої іншої архітектури, має бути раціональною, не химерною, такою, що визначається властивостями використовуваних матеріалів. Підвищення естетичних якостей може бути досягнуте застосуванням нових будівельних матеріалів і конструктивних рішень - монолітного бетону, пластикових сплавів, обробної плитки, штукатурки з наповнювачами та ін.

Література

1. Репин Ю. Г. АРХИТЕКТУРА ЖИЛИЩА: Для широкого круга читателей. – Издание научно-популярное. / Ю. Г. Репин. – К.: КП «НИИСЕП» - ППЦ «ТИРАЖ», 2003. – 288с.: илл. – Библиография.
2. ДБН В.2.2 – 15 – 2005 Житлові будинки. Основні положення. – К.: Укрархбудінформ, 2005. – 36с.
3. Кияненко К. В. Типология жилища: от проектной регламентации к стимулированию многообразия / К. В. Кияненко // Жилищное строительство. - 2005. - №7. – С.2 – 6.
4. Буккер З. Кононова С. Архитектура XX века и эволюция жилища // Архитектура жилых зданий. – 2006. - №2. – С. 10 – 12.
5. Житловий кодекс України, (проект) – К.: АТЗТ Видавництво «Право», 2006, - С. 44-47.

Аннотация

Определено состояние современных условий в стране для проектирования жилья массового строительства и проанализированы основные аспекты целесообразности проектирования и строительства жилья средней этажности.

Ключевые слова: типология городского жилья, жилой дом средней этажности, современные экономические требования, демографический состав населения, функциональные зоны, градостроительные и объемно-пространственные факторы.

Annotation

The state of modern terms is certain in a country for planning of accommodation of mass building and the basic aspects of expediency of planning and building of accommodation of middle storeyedness are analysed.

Keywords: typology of municipal accommodation, dwelling-house of middle storeyedness, modern economic requirements, demographic composition of population, functional zones town-planning and by volume of spatial factors.